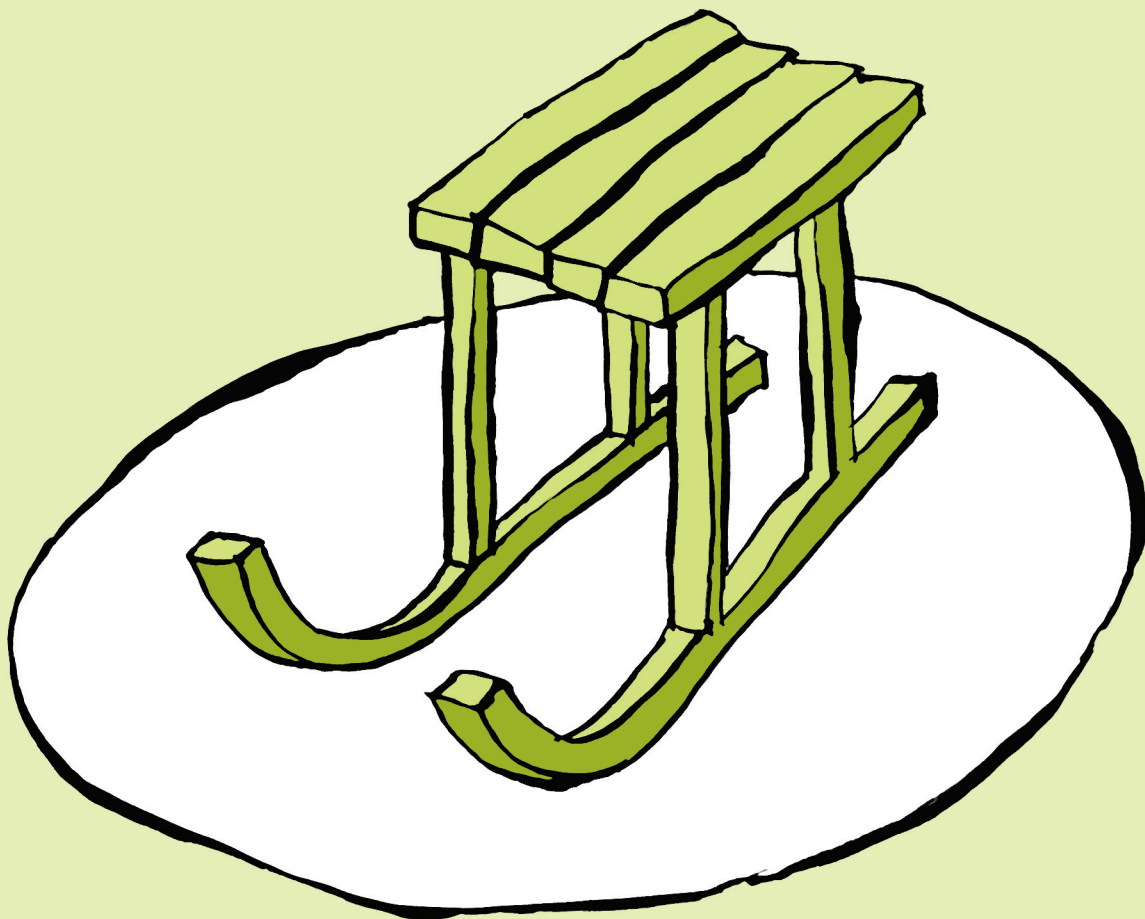

Körön kívül, körön belül II.

D1

Három szituáció képen

D2

Fekete István: A két szánkó

... Esett a hó akkor két napig, és két nap alatt elkészült az új gólyalábú szánkó. Olyan lett, mintha egy fejőszék alá talpakat vertek volna. De az istállóban nagyon kényelmes ülés esett rajta.

– Remek! – mondtam.

– Az! – helyeselt az öreg. – Ha ezen ki nem töri a nyakát, akkor már az életben nem töri ki. (...)

Én tehát két szánkóval vonultam ki ebéd után ispánék kertje mögé, ahol kellően ki volt síkosítva a domboldal, és messziről hallatszott a gyerekek visongása.

Megérkeztem először csendes közbámulatot és később – be kell vallanom – közderültséget keltett.

– Ki csinálta ezt a rondaságot? – kérdezte Ödön, mire Berta Jancsi azonnal mellém állt, mert Jancsi mindig és mindenütt az ellenzéket képviselte.

– Az igaz, hogy nem szánkó – mondta –, hanem fakutya, de majd meglátjátok, röpül, mint a szél. Na, eredj Pista!

Ezek után nyeregbe ültem, és noszogatva kissé a fakutyát, valóban repültünk. A keskeny rövid talpak azonnal direktbe lendültek, és már a diadal sustorgott a fülem mellett a szédítő rohanásban, mikor a szánkó egyszerűen kiment alólam, de külön is elég gyorsan leértünk.

– Meg kell szokni – mondtam, és megkerestem a kabátgombjaimat, amelyek lemaradtak a „repülésben”...

De hát nem lehetett azt a furfangos szerszámot megszokni, és mikor már tizedszer is hason érkeztem célba, szégyen ide, szégyen oda, átültem a régi szánkóra, amely megtűrt magán a „fakutyát” pedig félrelöktem.

– Megpróbálhatom, Pista?

Ezt Péter kérdezte, aki jó barátom volt, talán a legszegényebb gyerek a faluban. (...)

– Szívesen, Péter, de úgy jársz, mint én.

– Megpróbálom.

Az első lemenetel neki sem sikerült, de a másodiknál már nyeregben maradt, és azután egyre jobban, egyre gyorsabban és biztosabban repült a szánkó át a völgyön, és még a túldoldali dombra is messze felfutott.

– Csoda! – mondta Berta Jancsi. – Persze, érteni kell hozzá.... Láttad Pétert? Nem úgy ül rajta, mint a macska a köcsögszárítón...

Ettől egy kis irigység kezdett felhőzni bennem.

– Add ide, Péter, azt a szánkót, majd én megmutatom...

– Lemehetek addig a másikkal?

– Nem! Várj...

Az irigység már komizságba csapott át bennem, az a kecskelábú szánkó szinte megbokrosodott alattam. Ment az erre, ment az arra, néha megbillent, mintha le akarna vetni, végül rászaladt valami vakondtúrásra, amin nem volt hó, lefékezett, s én, mint a hulló csillag...

Csúnyán megütöttem magam, s a keserű irigy harag úgy elöntött, hogy szinte fuldokoltam.

Pórázra vettem a két szánkót.

– Hazamegyek...

– Nem hagynád itt az egyiket? – kérdezte Péter szerényen.

– Nem!

Elindultam hazafelé, fuldokolva a méregtől, megalázottságtól, nem tudom én, még mitől, a két szán úgy kalimpált utánam, mint a rossz lelkiismeret.

Késő délután volt már. Fázni kezdtem, egyre lassabban mentem. Gondolataim fáradtan tisztultak, a szívem hidegen vergődött, aztán nem éreztem semmi mást, csak nagy szomorúságot és szégyenkezést, hogy ostobán és gonosz eszeveszettséggel megbántottam szegény barátom. Megálltam. (..)

És ekkor letértem az útról, ami hazafelé vezetett. Letértem, pedig semmi akarat nem volt bennem, hogy máshova menjek, mint haza, csak akkor, amikor Péterék kertjében húztam már a két szánkót, amelyek most már úgy jöttek utánam, mint két jól nevelt kutya.

A pitvarban senki, a konyhában sötétség.

– Rozi néni?

– Te vagy az, Pista? Gyújtom a lámpát.

A lámpa fellobbant, a fény a fehér falakról lassan lecsúszott a földre. Ott álltam, kezemben az egyik póráz, s mögöttem a megszelídült fakutya.

– A szánkót is behoztad?

– Be, Rozi néni, be... mert ezt a szánkót én Péternek adom... karácsonyra.

(A múlhatatlan gyerekkor. Szerk.: László Gyula. Móra Könyvkiadó, Budapest, 1983, 63–65. o.)

D3

Állítások

Olvassátok el az állításokat! Döntsétek el, melyikkel értetek egyet, melyikkel nem! Beszéljétek meg, hogy miért!

1. Pistának rosszlesett, hogy a gyerekek kinevették.
2. Pista irigy volt, és haragudott Péterre, amiért neki sikerült lecsúsznia a fakutyával.
3. Ha csak kettesben szánkózott volna Péter és Pista, és nem lettek volna ott a többiek, akkor Pista nem ment volna haza, és nem hagyta volna ott Pétert.
4. Pista azért adta a szánkót Péternek, mert neki már nem kellett, mert ő úgysem tud rajta lecsúszni.
5. Pista igazi barátként viselkedett a történetben.

D4

Befejezetlen állítások

Fejezzétek be az állításokat a történet alapján!

Pista szégyellte magát, mert.....

.....

Pista kezdetben szívesen odaadta a szánkóját Péternek, mert .....

.....

Pista egyszer csak fogta a két szánkót, és hazaindult, mert.....

.....

Hazafelé Pistának lelkiismeret-furdalása támadt, mert.....

.....

Pista Péternek ajándékozta a szánkót, mert.....

.....

